

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัยเรื่อง ตัวแปรที่มีผลต่อการตัดสินใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ 1 ผู้วิจัย ได้สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง ตัวแปรที่มีผลต่อการตัดสินใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ 1 สามารถสรุปผลการวิจัย ในแต่ละด้านได้ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุมากกว่า 50 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี มีประสบการณ์การบริหาร 15 ปี ขึ้นไปมีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดระบบสารสนเทศ ได้มาจากการศึกษาด้วยตนเอง และการปฏิบัติงาน ในหน้าที่ ระบุว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นนโยบายการบริหารงานหลักของหน่วยงาน สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ [44] โรงเรียนได้รับการสนับสนุนด้านการฝึกอบรมจากหน่วยงานต้นสังกัด สภาพในการจัดสารสนเทศในการบริหารของโรงเรียน มีบุคลากรรับผิดชอบ โดยเฉพาะ ปัจจุบันในการดำเนินงานเกี่ยวกับการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานในโรงเรียนมีการดำเนินงานในขั้นตอน การเก็บรวบรวมข้อมูล การนำข้อมูลไปใช้ การตรวจสอบข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูล และการประมวลผลข้อมูล

5.1.2 ตัวแปรที่มีผลต่อการตัดสินใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก

ผลการวิเคราะห์การศึกษาตัวแปรที่มีผลต่อการตัดสินใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กมีการตัดสินใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในภาพรวม 4 ด้าน เฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

5.1.2.1 ด้านการรับรู้

อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ระบุว่าอุปกรณ์เทคโนโลยีทันสมัยและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา รองลงมาคือ มีนโยบายในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียน การใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศเป็นนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา รongลงมารับรู้ว่ามีคอมพิวเตอร์ทำงานได้รวดเร็ว และมีความผิดพลาดน้อย เตรียมจัดหาบุคลากรเพื่อรองรับการใช้งานสารสนเทศของโรงเรียน และสุดท้ายรับรู้ว่ามีผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบงานด้านสารสนเทศของโรงเรียนเพียงผู้เดียว

5.1.2.2 ด้านการตัดสินใจ

อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่คิดว่าเทคโนโลยีสารสนเทศมีประโยชน์ต่อการบริหารงานโรงเรียน รongลงมาระดับมากที่สุดคิดว่าบุคลากรสามารถเรียนรู้การใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศได้ รongลงมาคิดว่าบุคลากรสามารถเรียนรู้การใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศได้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นนโยบายหลักของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สนใจแสวงหาความรู้เกี่ยวกับระบบงานคอมพิวเตอร์และสารสนเทศอยู่เสมอ ผู้บริหารต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างคล่องแคล่ว และสุดท้ายการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด

5.1.2.3 ด้านการนำไปใช้

อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ คิดว่าการใช้ระบบอินเทอร์เน็ตมีการติดต่อข่าวสารได้รวดเร็ว รongลงมา ได้แก่ คิดว่าการใช้งานอินเทอร์เน็ตเป็นหนทางการติดต่อสื่อสารได้สะดวกที่สุด ระดับมากที่สุด ได้แก่ การนำสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียนทำให้มีความสะดวก และประหยัด รongลงมา ได้แก่ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้งาน แม้ว่าท่านยังไม่มี ความชำนาญในการใช้งาน รongลงมาสามารถบริหารจัดการหนังสือราชการระหว่างโรงเรียน และหน่วยงานต้นสังกัดได้ และสุดท้ายมีความรู้เกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นอย่างดี

5.1.2.4 ด้านการยืนยัน

ระดับมากที่สุด ได้แก่ ต้องการเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ในการดูแลระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รongลงมา ต้องการอบรม หรือสัมมนาเพื่อเพิ่มความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รongลงมา สนับสนุนบุคลากรให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียน สุดท้ายต้องการที่จะใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานโรงเรียนต่อไป ระดับมากที่สุด ได้แก่ ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ร่วมงานทราบถึงข้อดีในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รongลงมา ได้แก่ หาทุนสนับสนุนการดำเนินงานเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง

5.1.3 เปรียบเทียบตัวแปรระดับการศึกษาและประสบการณ์การบริหารที่มีผลต่อการตัดสินใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบตัวแปรระดับการศึกษา และประสบการณ์การบริหารมีผลต่อการตัดสินใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ในด้านการรับรู้ การตัดสินใจ การนำไปใช้ และด้านการยืนยัน สรุปได้ดังนี้ ระดับการศึกษาทั้ง 4 ระดับคือ ระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท ระดับปริญญาเอก และอื่น ๆ (ป.บัณฑิต) มีการตัดสินใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านการยืนยันมากที่สุด น้อยที่สุดคือ ด้านการรับรู้ ประสบการณ์ด้านการบริหารแบ่งได้ดังนี้ คือ มีประสบการณ์น้อยกว่า 1 ปี 1-3 ปี 4-6 ปี 7-9 ปี 10-15 ปี และ 15 ปีขึ้นไป มีการตัดสินใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านการยืนยันมากที่สุด น้อยที่สุดคือ ด้านการรับรู้ เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลทั้ง 2 ตัวแปรแล้วมีผลไม่แตกต่างกัน

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาตัวแปรที่มีผลต่อการตัดสินใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียน ประชากรเป็นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 1 โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล จากผลสรุปของงานวิจัยอภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุมากกว่า 50 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์การบริหาร 15 ปีขึ้นไป มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดระบบสารสนเทศ จากการปฏิบัติงานในหน้าที่ และศึกษาด้วยตนเอง และรับรู้ว่าการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นนโยบายการบริหารงานหลักของหน่วยงาน โรงเรียนได้รับการสนับสนุนด้านการฝึกอบรมจากหน่วยงานต้นสังกัด สภาพในการจัดสารสนเทศในการบริหารของโรงเรียนมีบุคลากรรับผิดชอบโดยเฉพาะ ปัจจุบันในการดำเนินงานเกี่ยวกับการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานในโรงเรียนมีการดำเนินงานในขั้นตอน การเก็บรวบรวมข้อมูล การนำข้อมูลไปใช้ การตรวจสอบข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การประมวลผลข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับ พรนภา โปธิศรี [45] ที่ศึกษาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ไม่สามารถจัดบุคลากรไว้ปฏิบัติงาน ด้านการตรวจสอบข้อมูล ไม่มีเวลาเพียงพอในการตรวจสอบข้อมูลให้ เป็นปัจจุบันเนื่องจากภาระงานมีมาก การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล บุคลากรขาดความรู้ ความสามารถในการใช้สถิติและการประมวลผล การนำเสนอข้อมูล ขาดอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ที่ทันสมัย การนำข้อมูลไปใช้ โดยใช้ในการวางแผนได้น้อย

5.2.2 จากการศึกษาตัวแปรที่มีผลต่อการตัดสินใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ผลของการวิจัยในภาพรวมพบว่า ตัวแปรที่มีผลต่อการตัดสินใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ตัวแปรที่มีผลต่อการตัดสินใจด้านการรับรู้ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ รับรู้ว่าอุปกรณ์เทคโนโลยีทันสมัย และเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสนับสนุนให้ผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงาน โดยพยายามส่งเสริม และช่วยเหลือให้ผู้บริหารมีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่เสมอ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 1 [3] โดยการจัดอบรมให้ความรู้ และสนับสนุนอุปกรณ์สารสนเทศอยู่เสมอ ในด้านการตัดสินใจ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การใช้ระบบอินเทอร์เน็ตมีการติดต่อข่าวสารได้รวดเร็ว อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การใช้งานอินเทอร์เน็ตเป็นหนทางการติดต่อสื่อสารได้สะดวกที่สุด และด้านการยืนยันภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานโรงเรียนต่อไปอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ต้องการอบรม หรือสัมมนาเพื่อเพิ่มความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รองลงมาต้องการเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ในการดูแลระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สุดท้ายสนับสนุนบุคลากรให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ งานนิตย์ สอนครุฑ [42] ได้ทำการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารกับลักษณะการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1 พบว่า การใช้ข้อมูลสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1 มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศอยู่ระดับปานกลาง การใช้ข้อมูลสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ลักษณะการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ใช้การตัดสินใจแบบที่ 5 อภิปรายกลุ่ม ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการตัดสินใจกับขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการบริหารงานไม่สัมพันธ์กัน ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ข้อมูลสารสนเทศกับลักษณะการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.2.3 จากการศึกษาเปรียบเทียบตัวแปรระดับการศึกษา กับประสบการณ์การบริหารพบว่าทั้งสองตัวแปรมีผลการเปรียบเทียบไม่แตกต่างกัน ตัวแปรที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านการรับรู้ การตัดสินใจ การนำไปใช้ และการยืนยัน ในภาพรวมด้านการยืนยันจะมีผลในการตัดสินใจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาภรณ์ ชูสุวรรณ [40] ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการใช้ระบบสารสนเทศ โดยใช้คอมพิวเตอร์เครือข่ายเพื่อการบริหารงานวิชาการของครูอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา และเมื่อนำข้อมูลมาเปรียบเทียบตัวแปรระดับการศึกษากับประสบการณ์ด้านการบริหารพบว่าระดับการศึกษาทั้ง 4 ระดับคือ ระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท ระดับปริญญาเอก และอื่น ๆ (ป.บัณฑิต) มีการตัดสินใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านการยืนยันมากที่สุด และน้อยที่สุดคือด้านการรับรู้

ประสบการณ์ด้านการบริหารพบว่า มีประสบการณ์ด้านการบริหารน้อยกว่า 1 ปี, 4-6 ปี, 7-9 ปี, 10-15 ปี มีการตัดสินใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านการเรียนมากที่สุด และน้อยที่สุดคือด้านการรับรู้ ส่วนประสบการณ์ด้านการบริหาร 1-3 ปี และ 15 ปีขึ้นไป มีการตัดสินใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านการเรียนอยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือด้านการรับรู้

จากผลการเปรียบเทียบจะพบว่าตัวแปรด้านประสบการณ์การบริหารอยู่ในระดับมาก 2 ข้อคือ ประสบการณ์การบริหาร 1-3 ปี และประสบการณ์การบริหาร 15 ปีขึ้นไปจะมีผลที่ต่างกับข้ออื่นสาเหตุเพราะประสบการณ์ในการบริหารงาน 1-3 ปีเป็นระยะเวลาที่น้อยในการเป็นผู้บริหาร และถ้าประสบการณ์ในการบริหารงานน้อยอายุของผู้บริหารก็น้อยตามด้วย เมื่อเปรียบเทียบกับอีกข้อคือมีประสบการณ์ในการบริหารงานมากกว่า 15 ปีขึ้นไป อายุราชการในการเป็นผู้บริหารก็มากขึ้นตามประสบการณ์ด้วย จากตารางจะพบว่า ประสบการณ์ด้านการบริหาร 15 ปีขึ้นไปมีจำนวน 32 คน จากผู้ตอบแบบสอบถาม 98 คน ซึ่งเป็นจำนวนที่มากที่สุดของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กจะมีประสบการณ์ในการบริหารงานมากกว่า 15 ปีขึ้นไป มีอายุเฉลี่ยมากกว่า 50 ปี ส่งผลให้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเรื่องยากที่จะเรียนรู้ และใช้งาน ผู้บริหารรับรู้ว่าเป็นต้องใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานโรงเรียน มีการตัดสินใจในการใช้ และได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้งาน ในด้านการเรียนการสอนการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศจึงอยู่เพียงแคในระดับมาก เพราะอาจมีเวลาในการบริหารงานที่เหลือน้อยลงมีผลทำให้การใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศน้อยลง จึงต้องการเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ในการดูแลระบบเทคโนโลยีสารสนเทศตนเองซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ขึ้นการยืนยัน การตัดสินใจหรือปฏิเสธนวัตกรรมไม่ใช่ขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการตัดสินใจ เพราะเมื่อยอมรับเทคโนโลยีแล้วบุคคลยังแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพิ่มเติมเกี่ยวกับเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจที่ได้ตัดสินใจไปแล้ว (กิดานันท์ มลิทอง อ้างถึงใน โรเจอร์ส และชูเมคเกอร์) [34]

เนื่องจากโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กเป็นโรงเรียนที่ห่างไกลและได้รับงบประมาณในการดำเนินงาน ครูผู้สอนน้อยไม่เพียงพอต่อนักเรียนเมื่อเทียบเป็นอัตราส่วนทำให้ผู้บริหารโรงเรียนรับภาระงานหลายด้าน การที่หน่วยงานต้นสังกัดพยายามนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการบริหารงานเพื่อเพิ่มความรวดเร็ว และลดภาระในการทำงานของบุคลากร (เกรียงศักดิ์ พราวศรี, ภาสกร เกิดอ่อนและคณะ) [18] ทำให้การพัฒนาด้านสารสนเทศยังไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงแม้ว่าผู้บริหารจะรับรู้การเปลี่ยนแปลง และยอมรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ แต่ก็ยังมีตัวแปรหลายด้านที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตัวแปรด้านระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการบริหารงาน อายุราชการ และการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารต้องการเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ในการดูแลระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้หน่วยงานต้นสังกัด

คอยดูแลช่วยเหลือผลักดันสนับสนุนปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประโยชน์ต่อระบบการศึกษาอยู่เสมอ

5.3 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

5.3.1 ผู้บริหารโรงเรียนมีประสบการณ์ในการบริหารงานมากจะมีอายุมาก อาจมีผลในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.3.2 สถานศึกษาควรมีการวางแผนนโยบายปรับปรุงปัจจัยด้านความพร้อมของบุคลากร และความพร้อมของอุปกรณ์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้บุคลากรพร้อมปฏิบัติงาน

5.3.3 สถานศึกษาควรส่งเสริมบุคลากรในโรงเรียนโดยเข้ารับการอบรมและศึกษาหาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน

5.3.4 ปรับปรุงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องต่อการตัดสินใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดราชบุรีต่อไป